



የ2015 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት የተጠቃለለ
የአዲት ሪፖርት

ግንቦት/ 2016

አዲስ አበባ

የ2015 በጀት ዓመት ሂሳባቸው አዲት የተደረጉ

መሥሪያ ቤቶች የተጠቃለለ ሪፖርት

መንግስት ባወጣቸው የፋይናንስ ሕግ፣ ደንብ፣ መመሪያዎችና ሥርዓቶች መሠረት የመንግሥት ገቢ በአግባቡ መሰብሰቡንና የተፈቀደው በጀት በትክክል ሥራ ላይ መዋሉን እንዲሁም የመንግስት ንብረቶች በሚገባ መጠበቃቸውን ለማረጋገጥ የፋይናንስና ኮሚቴሽን መ/ቤቶች አዲት ዳይሬክቶሬት የ2015 በጀት ዓመት ሂሳብን አዲት ለማድረግ ለገንዘብ ሚኒስቴር ሂሳብ አቅራቢ የሆኑ የ35 መ/ቤቶች፣4 ቅርንጫፎች እና የመንግስት የተጠቃለለ የገቢና የውጪ ሂሳብ ጨምሮ በድመሩ 36 መ/ቤቶች እና 4 ቅርንጫፎች በዕቅድ ተይዞ ነበር፡፡

የዳይሬክቶሬቱ የተጠቃለለ የአዲት ሪፖርት ከቱሪዝም ሚኒስቴር እና ከመንግስት የተጠቃለለ የገቢና የውጪ ሁሉም አዲት ተደራጊ መ/ቤቶች አዲቱ ተጠናቆ የአዲት ሪፖርትና የመጨረሻ የስራ አመራር ሪፖርት ከተላከው በኋላ የተዘጋጀ በመሆኑ በግኝቶችም ይሆን በአዲት አስተያየቶች ላይ የሚቀየር አይኖርም፡፡የፌዴራል መንግስት የተጠቃለለ የገቢና የውጪ ሂሳብ ዝርዝር ስራው ተጠናቆ ረቂቅ የስራ አመራር ሪፖርት ክለሳ ላይ በመሆኑ ሙሉ አዲቱ ሲጠናቀቅ የአዲት ሪፖርቱን የሚላ ይሆናል፡፡

1. የአዲት ዳይሬክቶሬቶች ዕቅድና ክንውን

1.1 የአዲት ዕቅድና ክንውን በአዲት ተደራጊ መ/ቤቶች ብዛትና በበጀት አንፃር

ተ.ቁ.	አዲት የተደረገው መ/ቤት ስም	መ/ቤቱ የሂሳብ ሪፖርት ለአዲት የቀረበበት ቀን	በአዲት የተሸፈነ የተስተካከለ በጀት			መግለጫ
			መደበኛ	ካፒታል	ድምር	
1	ገንዘብ ሚኒስቴር	30/12/2015	2,053,944,544.82	7,130,347,838.78	9,184,292,383.60	
2	የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጽ/ቤት	25/12/2015	320,238,114.26	169,588,255.65	489,826,369.91	
3	የኢት. ዱር እንስሳት ጥበቃ ባለስልጣን	12/03/2016	138,318,035.71	30,300,000.00	168,618,035.71	
4	የኢትዮጵያ ዜና አገልግሎት	12/02/2016	346,229,539.91	0.00	346,229,539.91	
5	የኢትዮጵያ ሰብአዊ መብት ኮሚሽን	23/12/2015	117,254,810.17	0.00	117,254,810.17	
6	የኢትዮጵያ የሂግብ አያያዝና አዲት ቦርድ	12/12/2015	31,988,370.00	0.00	31,988,370.00	
7	የፌዴራል ሪፐብሊኩ ጥበቃ ኃይል	25/04/2016	261,256,846.00	0.00	261,256,846.00	
8	የብሔራዊ መረጃና ደህንነት አገልግሎት	29/12/2015	155,679,752.92	0.00	155,679,752.92	
9	የፌዴራል ፖሊስ ኮሚሽን	11/03/2015	6,645,451,269.00	734,145,722.00	7,379,596,991.00	
10	የጠቅላይ ሚኒስቴር ጽ/ቤት	23/02/2016	784,480,138.70	184,381,807.36	968,861,946.06	
11	የቤተ-መንግሥት አስተዳደር	26/11/2015	389,077,661.00	1,075,243,366.72	1,464,321,027.72	
12	የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ይዞታና አስተዳደር	12/12/2015	76,977,999	0.00	76,977,999	
13	የኢሚግሬሽንና ዜግነት አገልግሎት	21/02/16	822,775,480	0.00	822,775,480	
14	የአፍሪካ አመራር ልህቀት አካዳሚ	5/1/2016	150,000,000	433,650,000	583,650,000	

ተ.ቁ.	አዲት የተደረገው መ/ቤት ስም	መ/ቤቱ የሂሳብ ሪፖርት ለአዲት የቀረበበት ቀን	በአዲት የተሸፈነ የተስተካከለ በጀት			መግለጫ
			መደበኛ	ካፒታል	ድምር	
15	የሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን	10/2/2016	176,881,425	0.00	176,881,425	
16	የኢትዮጵያ ኢንቨስትመንት ኮሚሽን	25/03/16	107,915,000	0.00	107,915,000	
17	የኢንፎርሜሽን መረብ ደህንነት አስተዳደር	15/12/15	934,561,512	484,555,121.34	1,419,116,633.34	
18	የፋይናንስ ደህንነት አገልግሎት	23/12/15	42,927,270	0.00	42,927,270	
19	የፖሊሲ ጥናት ኢንስቲትዩት	11/1/2016	153,391,862.98	0.00	153,391,862.98	
20	የኢትዮጵያ ፖሊስ ዩኒቨርሲቲ	8/2/2016	607,280,268	897,905,268	1,505,185,536	
21	የፕላንና ልማት ሚኒስቴር	15/03/16	94,459,527.01	0.00	94,459,527.01	
22	የመንግስት ግዥና ንብረት ባለስልጣን	15/12/15	23,922,800	0.00	23,922,800	
23	የትራንስፖርትና ሎጂስቲክስ ሚኒስቴር	27/03/16	349,227,668.38	629,726,503	978,954,171.38	
24	ቱሪዝም ሚኒስቴር	18/03/2016	206,213,830.00	400,000,000.00	606,213,830.00	
25	የህዝብ ዕንባ ጠባቂ ተቋም	23/12/2015	95,009,128.68	0.00	95,009,128.68	
26	የመንግሥት ግዥ አገልግሎት	23/12/2015	81,801,643.01	0.00	81,801,643.01	
27	የኢዮጵያ ኮሙኒኬሽን ባለስልጣን	9/2/2016	135,098,000.00	0.00	135,098,000.00	
28	የኢትዮጵያ ስታቲስቲክስ አገልግሎት	14/04/16	240,000,000.00	300,000,000.00	540,000,000.00	
29	የፌዴራል ሥነ-ምግባርና ፀረ-መስናክ ኮሚሽን	14/01/2016	88,848,453.56	41,865,697.98	130,714,151.54	
30	የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ	6/3/2016	708,311,884.29	0.00	708,311,884.29	
31	የኢትዮጵያ አርቲፊሻል ኢንተለጀንስ ኢንስቲትዩት		323,246,848.49	281,487,200.00	604,734,048.49	
32	የመንግስት ኮሙኒኬሽን አገልግሎት	11/12/2015	107,031,440.00	0.00	107,031,440.00	
33	የኢትዮጵያ ቅርስ ጥበቃ ባለስልጣን	02/13/2015	69,554,000.00	9,233,000.00	78,787,000.00	
34	የኢትዮጵያ መገናኛ ብዙኃን ባለስልጣን	12/12/2015	75,222,106.46	0.00	75,222,106.46	
35	የኢትዮጵያ ግብርና ምርምር ኢንሲቲትዩት	11/4/2016	1,599,804,023.76	61,553,412.38	1,661,357,436.14	
36	የፌዴራል መንግስት የተጠቃለለ የገቢና የወጪ ሂሳብ	01/05/2016				በንግስት የተጠቃለለ የገቢና የወጪ ሂሳብ የታዩ
	የበጀት ድጋፍ					
36.1	የአገር ውስጥ ዕዳ		70,000,000,000.00		70,000,000,000.00	
36.2	የውጪ አገር ዕዳ		55,956,330,000.00		55,956,330,000.00	
36.3	ግዴታዎች		1,000,000,000.00		1,000,000,000.00	
36.4	የደመወዝና ሥራ ማስኬጃ ወጪ መጠባበቂያ		23,077,830,000.00		23,077,830,000.00	
36.5	የባንክ ወጪዎች መጠባበቂያ		10,000,000.00		10,000,000.00	
	ጠቅላላ ድምር		168,558,541,253.00	12,863,983,193.00	181,422,524,446.32	

አባሪ -1

1.2 የተሰጠው የአዲት አስተያየት

ተ.ቁ	የአዲት የተደራገው መ/ቤት ስም	የተሰጠው የአዲት አስተያየት			
		ነቀፌታ የሌለበት Clean Opinion	በአጠቃላይ አጥጋቢ ሆኖ ጥቂት ስህተቶች በመኖራቸው ነቀፌታ ያለበት(Except for opinion)	የጎላ ችግር ያለበት በመሆኑ ተቀባይነት የሚያሳጣ (Adverse opinion/ Adverse comment)	ስለሂሳቡ አቋም ለመውሰድ ያልተቸለባቸው መ/ቤቶች (Disclaimer opinion)
1	ብሔራዊ መረጃና ደህንነት አገልግሎት				✓
2	የፌዴራል ሪፐብሊካን ጥበቃ ኃይል				✓
3	የፌዴራል ፖሊስ ኮምሽን				✓
4	የአርቲፊሻል ኢንተለጀንስ ኢንስቲትዩት				✓
5	የኢንፎርሜሽን መረብ ደህንነት አስተዳደር				✓
6	የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ			✓	
7	የመንግስት ግዥ አገልግሎት			✓	
8	የኢትዮጵያ ፖሊስ ዩኒቨርሲቲ			✓	
9	ኢሚግሬሽንና ዜግነት አገልግሎት			✓	
10	ትራንስፖርትና ሎጀስቲክ ሚኒስቴር			✓	
11	የኢትዮጵያ ዜና አገልግሎት		✓		
12	የቤተ-መንግስት አስተዳደር		✓		
13	የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ይዞታና አስተዳደር		✓		
14	ሲቪል ሰርቪስ ሚኒስቴር		✓		
15	የኢትዮጵያ ኢንቨስትመንት ኮሚሽን		✓		
16	የኢትዮጵያ ሰብአዊ መብቶች ኮሚሽን		✓		
17	የኢትዮጵያ ሂሳብ አያያዝና ኦዲት ቦርድ		✓		
18	የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጽ/ቤት		✓		
19	የኢትዮጵያ ዱር እንሰሳት ጥበቃ ባለስልጣን		✓		
20	የገንዘብ ሚኒስቴር		✓		
21	የጠቅላይ ሚኒስቴር ጽ/ቤት	✓			
22	የኢትዮጵያ ግብርና ምርምር ኢንስቲትዩት	✓			
23	የፌደራል ሥነ-ምግባርና ፀረ-መስና ኮሚሽን	✓			

ተ.ቁ	የኦዲት የተደራገው መ/ቤት ስም	የተሰጠው የኦዲት አስተያየት			
		ነቀፌታ የሌለበት Clean Opinion	በአጠቃላይ አጥጋቢ ሆኖ ጥቂት ስህተቶች በመኖራቸው ነቀፌታ ያለበት(Except for opinion)	የጎላ ችግር ያለበት በመሆኑ ተቀባይነት የሚያሳጣ (Adverse opinion/	ስለሂሳቡ አቋም ለመውሰድ ያልተቸለባቸው መ/ቤቶች (Disclaimer opinion)
24	የመንግስት ኮምፕሌክስ አገልግሎት	✓			
25	የኢትዮጵያ ቅርስ ጥበቃ ባለስልጣን	✓			
26	የሕዝብ ዕንባ ጠባቂ ተቋም	✓			
27	የኢትዮጵያ መገናኛ ብዙኃን ባለስልጣን	✓			
28	የኢትዮጵያ ኮሚዩኒኬሽን ባለሥልጣን	✓			
29	የኢትዮጵያ ስታቲስቲክስ አገልግሎት	✓			
30	የፋይናንስ ደህንነት አገልግሎት	✓			
31	የፕላንና ልማት ሚኒስቴር	✓			
32	ፖሊሲ ጥናት ኢንስቲትዩት	✓			
33	የመንግስት ግዥና ንብረት ባለስልጣን	✓			
34	የአፍሪካ አመራር ልህቀት አካዳሚ	✓			

የተሰጠው የኦዲት አስተያየት (አባሪ 1 ሀ- መ)

በፋይናንስና ኮሚዩኒኬሽን መ/ቤቶች ኦዲት ዳይሬክቶሬት ኦዲት ለተደረጉት ውስጥ የቱሪዝም ሚኒስቴር እና ከመንግስት የተጠቃለለ የገቢና የውጪ ሂሳብ ውጪ 34 የሂሳብ ሪፖርት አቅራቢ መ/ቤቶች የኦዲት ሪፖርት እና የመጨረሻ የስራ አመራር ሪፖርት የተላከ ሲሆን ቀጥሎ የተመለከተው የኦዲት አስተያየት ተሰጥቷል፡፡

- ነቀፌታ የሌለበት Clean Opinion **19 (አስራ ዘጠኝ)** መ/ቤቶች፤
- በአጠቃላይ አጥጋቢ ሆኖ ጥቂት ስህተቶች በመኖራቸው ነቀፌታ ያለበት(Except for opinion **5 (አንድ)** መ/ቤቶች፤
- የጎላ ችግር ያለበት በመሆኑ ተቀባይነት የሚያሳጣ(Adverse opinion) **5 (አንድ)** መ/ቤቶች፤
- ስለሂሳቡ አቋም ለመውሰድ ያልተቸለባቸው መ/ቤቶች(Disclaimer opinion) **5 (አምስት)** መ/ቤቶች ናቸው፡፡

ዋና ዋና የኦዲት ግኝቶች

1. ጥሬ ገንዘብ (አባሪ-2/1)

1.1 የጥሬ ገንዘብ ጉድለት የተገኘባቸው መ/ቤቶች

በሁለት መ/ቤቶች ማለትም፡-

- ኢ.ሚግሬሽንና ዜግነት አገልግሎት ብር 367,025.00 እና
- የኢትዮጵያ ስታቲስቲክስ አገልግሎት ብር 16,213.48

በድምሩ ብር 383,238.48 የጥሬ ገንዘብ ጉድለት ተገኝቷል፡፡

የማሻሻያ ሃሳብ

የጥሬ ገንዘብ ጉድለት በታየባቸው ባለበጀት መ/ቤቶች ጥብቅ ቁጥጥርና ክትትል በማድረግ በጉድለት የታየው ገንዘብ እንዲተካ አሳስበናል፡፡

1.2 በሳጥን ወይም በገንዘብ ያዥ እጅ መያዝ ከሚገባው በላይ በጥሬ ገንዘብ የተገኘ

(አባሪ 2/2 ሐ)

- በቤተመንግሥት አስተዳደር በድምሩ ብር 190,579.77 በካዘና ከተፈቀደው በላይ ተቀምጦ ተገኝቷል ፡፡

የማሻሻያ ሃሳብ

የሚመለከተው አካል ለወደፊት ይህ እንዳይፈጠር ተገቢ ክትትልና ቁጥጥር ማድረግ እንዳለበት አሳስበናል፡፡

1.3 የሰበሰቡትን ጥሬ ገንዘብ በወቅቱ ባንክ ወይም ለዋና ገ/ያዥ የማያስገቡ

(አባሪ 2/2 መ)

- የቤተ-መንግስት አስተዳደር በድምር ብር 642,587.41 የተሰበሰበው ገንዘብ በወቅቱ ወደ ባንክ ገቢ የማይሆን መሆኑ በኦዲት ተረጋግቷል፡፡

የማሻሻያ ሃሳብ

መ/ቤቱ የሚሰበሰብ ገቢ በየለቱ ወደ ባንክ ገቢ የማይደረግ ከሆነ ብልሹ አሰራር ሊያስከትል ስለሚችል የበላይ ሃላፊዎች ገንዘቡ በወቅቱ እንዲገባ ተገቢው የቁጥጥር ስርዓት ሊያዘጋጅለትና ገንዘቡም በወቅቱ ገቢ ስለመደረጉ ተገቢው ክትትልና ቁጥጥር ሊደረግ እንደሚገባ አሳስበናል፡፡

1.4 መደበኛ ሚዛኑን ያልጠበቀ የተጣራ ሃብት ሂሳብ (Net Asset Equity Account) (አባሪ-2/4)

በፌዴራል የመንግስት መስሪያቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 ክፍል ሁለት አንቀጽ 6 ቁጥር 2 ፊደል ለ መሰረት የእያንዳንዱ የሂሳብ መደብ እንቅስቃሴ በመደበኛ ሁኔታ የሚታወቅበትን ሚዛን ዴቢትና ክሬዲት ጠብቆ መያዝ እንዳለበት ይገልጻል፡፡ በመመሪያው መሰረት እያንዳንዱ ሂሳብ አርዕስት በመደበኛ ሁኔታ የሚታወቅበትን ሚዛን የጠበቀ መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡-

- በመንግስት ኮምፕሌክስ አገልግሎት በድምሩ ብር 1,111,709.62 ከመደበኛ የሂሳብ ሚዛን ውጪ ወይም መደበኛ ሚዛኑን ያልጠበቀ የተጣራ ሃብት ሂሳብ በዴቢት የሚያሳይ መሆኑ ታውቋል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

የተጣራ ሀብት ያልተለመደ የሂሳብ ሚዛን ሊያሳይ የቻለበት ምክንያት በማጣራት ተገቢው የሂሳብ ማስተካከያ በመስራት የሂሳብ ሪፖርቶች እንዲስተካከሉ እና ለወደፊቱም ማንኛውም ሪፖርት ከመዘጋጀቱ በፊት የሂሳብ ሌጆች ትክክለኛ የሂሳብ ሚዛናቸውን የጠበቁ መሆኑን ዴቢትና ክሬዲት ሚዛኑ የሚገጥም መሆኑ እንዲረጋገጥ ስራ አመራሩ የእርምት እርምጃ ሊወስድ እንደሚገባ አሳስበናል፡፡

1.2 የፕሮጀክት ስራቸው ተጠናቆ የባንክ ሂሳባቸው ያልተዘጋ የፕሮጀክት ሂሳብ

አባሪ 2/8

የሕዝብ ዕንባ ጠባቂ ተቋም በድምር 226,243.88 የፕሮጀክት ስራቸው ተጠናቆ የባንክ ሂሳባቸው ያልተዘጋ የፕሮጀክት ባንክ ሂሳብ ተገኝቷል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

እንቅስቃሴ የሌላቸው የፕሮጀክት ሂሳቦች በአጠቃላይ የሌጀር ሚዛን ላይ የሚታዩ ቋሚ ሂሳቦች ማለትም የሳጥንና የባንክ የጥሬ ገንዘብ ፣ የተሰብሳቢ እና የተከፋይ ሂሳቦች ሚዛናቸውን ትክክለኛነታቸውን በተገቢው መንገድ በማጣራት በተደረሰው ውጤት መሰረት እና በፕሮጀክቶቹ የውል ስምምነት መሰረት ሂሳቡን በትክክል ተዘግቶ ሪፖርት መደረግ እንዳለበትና ለወደፊቱ የዚህ አይነት አሰራር እንዳይከሰት ተገቢውን ቁጥጥርና ክትትል መደረግ እንዳለበት አሳስበናል፡፡

2. ተሰብሳቢ ሂሳብ (አባሪ 3)

በፌዴራል መንግስት የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 648/2001 ፣ በፌዴራል መንግስት መ/ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 የተሰብሳቢ ሂሳብ በአንቀጽ 8 ቁጥር 4 ከፊደል ሀ-ሰ በዝርዝር በተቀመጠው መሰረት በወቅቱ እየተሰበሰበ መመሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ ቀጥሎ የተመለከቱት ሁኔታዎች ተገኝተዋል፡፡

2.1 በወቅቱ ያልተወራረደ ውዝፍ ተሰብሳቢ ሂሳብ ፡ (አባሪ 3/1)

ሀ. የመደበኛ ሂሳብ

በ26 መ/ቤቶች ውስጥ ፡-

- በ16 መ/ቤቶች -ከ1 ወር እስከ 1 ዓመት የቆየ በድምር ብር 89,336,309.80
- በ 22 መ/ቤቶች - ከ 1 ዓመት እስከ 5 ዓመት በድምር ብር 741,496,755.79
- በ 16 መ/ቤቶች ከ 5 ዓመት እስከ 10 ዓመት በድምር ብር 264,373,758.97
- በ7 መ/ቤቶች ከ 10 ዓመት በላይ በድምር ብር 5,496,655.79
- በ2 መ/ቤቶች በቆይታ ዕድሜው ያልተገኘ በድምር ብር 22,118.04

ጠቅላላ ድምሩ ብር 1,100,725,598.39 በወቅቱ ያልተወራረደ ውዝፍ ተሰብሳቢ ተገኝቷል፡፡

ለ. የፕሮጀክት ሂሳብ

በ4 መ/ቤቶች፡-

- በ3 መ/ቤቶች ከ1 ወር እስከ 1 ዓመት የቆየ በድምር ብር 63,705,886.67
- በ2 መ/ቤቶች ከ 1 ዓመት እስከ 5 ዓመት በድምር ብር 68,157,314.02
- በ2 መ/ቤት ከ 5 ዓመት እስከ 10 ዓመት በድምር ብር 382,662,079.74

በድምሩ ብር 514,525,280.43 በወቅቱ ያልተወራረደ ውዝፍ ተሰብሳቢ የፕሮጀክት ሂሳብ ተገኝቷል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

በተሰብሳቢ ሂሳቦች ላይ ተገቢ ክትትል እየተደረገ በወቅቱ እንዲሰበሰብ እርምጃ ሊወሰድ ይገባል፡፡ በውዝፍ የተገኘው ተሰብሳቢ ማስረጃ ቀርቦለት እንዲወራረድ ካልሆነም ገንዘቡ እንዲመለስ አሳስበናል፡፡

2.2 በተሰብሳቢ ሂሳብ ላይ የታዩ ልዩ ልዩ የአሠራር ችግሮች

2.2.1 ማስረጃ ባለመቅረቡ ትክክለኛነቱን ማረጋገጥ ያልተቻለ ተሰብሳቢ ሂሳብ

(አባሪ-3/2)

- በ7 መ/ቤቶች ውስጥ በድምሩ ብር 55,982,583.93 ገንዘቡ ከማን እንደሚሰበሰብ፣ መቼ ወጪ እንደሆነና መቼ እንደሚወራረድ የማይታወቅ መሆኑ ታውቋል፡፡

የማሻሻያ ሃሳብ

መቼ በተሰብሳቢ እንደተያዘና ከማን እንደሚሰበሰብ መነሻ ሰነድ ያልቀረበለት ተሰብሳቢ ሂሳብ በመኖሩ የሂሳብ ሪፖርቱን ትክክለኛነት ለማረጋገጥም ሆነ አስተያየት ለመስጠት ስለማይቻል የመነሻ ሰነድ ያልቀረበለት ተሰብሳቢ ሂሳብ ሰነዱን ፈልጎ ማቅረብ እንደሚገባ አሳስበናል፡፡

2.2.2 ከተለመደው የተሰብሳቢ ሂሳብ ሚዛን የተለየ ክሬዲት ባላንስ (Abnormal balance) የሚታይባቸው መ/ቤቶች (አባሪ 3.3 ሀ)

- የኢትዮጵያ ስታቲስቲክስ አገልግሎት ጂማ ቅርንጫፍ በድምር ብር 392,490.30 ከተለመደው የተሰብሳቢ ሂሳብ ሚዛን የተለየ ክሬዲት ባላንስ (Abnormal balance) የሚታይባቸው መሆኑ፤

የማሻሻያ ሃሳብ

ባልተለመደ የሂሳብ ሚዛን ሊያሳይ የቻለበት ምክንያት በማጣራት ተገቢው የሂሳብ ማስተካከያ በመስራት የሂሳብ ሪፖርቶቹ እንዲስተካከሉ በማድረግ ሪፖርት ሊቀርብ ይገባል፡፡ ለወደፊቱም እንደዚህ ነዓይነት ስህተት እንዳይከሰት ክትትልና ቁጥጥር እንደሚገባ አሳስበናል፡፡

2.2.3 የሂሳብ መደቡን ያልጠበቀ ተሰብሳቢ ሂሳብ (አባሪ-3/3 ረ)

- የኢትዮጵያ ስታቲስቲክስ አገልግሎት ብር 3,931,426.57
- የመንግስት ግዥ አገልግሎት ብር 288,648,153.16

በድምሩ ብር 292,579,579.73 የሂሳብ መደቡን ያልጠበቀ ተሰብሳቢ ሂሳብ ተገኝቷል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

የተሰብሳቢ ሂሳቦች ምዝገባ ከመከናወኑ በፊት ትክክለኛ የተሰብሳቢ ሂሳብ አርዕስታቸውን የጠበቁ መሆናቸውን ማረጋገጥ ይገባል፤ በመሆኑም አለአግባብ በግዥ ሰራተኞች ተመዝግቦ የሚገኘው የተሰብሳቢ ሂሳብ ማስተካከያ ሊደረግለት አንደሚገባ አሳስበናል፡፡

3. የገቢ ሂሳብ አባሪ 4/3

የገቢ ሂሳብ በአግባቡ መሰብሰቡንና በሂሳብ አያያዝ ስርዓት መሰረት መመዝገቡን እንዲሁም በፌዴራል መንግሥት የገቢ ግብር አዋጅ፣ ደንብና የአፈጻጸም መመሪያ መሠረት ግብር እና ታክስ መቀነሱንና ለገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን ገቢ የተደረገ መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡

3.1 በሌሎች መ/ቤቶች ያልተሰበሰበ ገቢ (አባሪ- 4/3 ለ)

- የኢትዮጵያ ዜና አገልግሎት 845,370.69 የስራ ግብር
- የቤተ-መንግስት አስተዳደር 1,853,306.44 የስራ ግብር
- የፌዴራል ፖሊስ ኮምሽን 22,894.20 የስራ ግብር

በድምር 2,721,571.33 ያልተሰበሰበ የገቢ ሂሳብ ተገኝቷል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

ያልተሰበሰበው ገንዘብ ተሰብስቦ ለሚመለከው አካል ገቢ እንዲሆን አፋጣኝ እርምጃ እንዲወሰድ አሳስበናል፡፡

3.2 ያልተቀነሰ የሕክምና መዋጮ (አባሪ - 4/5)

- የቤተ-መንግስት አስተዳደር 5,856.24 ከአስተዳደሩ ዋና ዳይሬክተር የህክምና መዋጮ በመመሪያው መሰረት ከደመወዛቸው ተቀናሽ ሳይደረግ ተገኝቷል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

በመንግስት ደንብና መመሪያ መሰረት ከደመወዝ ላይ ተቀናሽ ያልተደረገ የቦርዱ ኃላፊዎች እንዲከፍሉ በማድረግ ለሚመለከተው አካል ገቢ መደረግ እንዳለበት አሳስበናል፡፡

3.3 ተገቢው ማስረጃ ባለመቅረቡ የገቢውን ሂሳብ ትክክለኛነት ማረጋገጥ ያልተቻለባቸው መ/ቤቶች (አባሪ-4/11)

- ከ2 መ/ቤቶች በድምሩ ብር 910,656.04 እና በ1 መ/ቤት \$1,374,914.00 ተገቢው ማስረጃ ባለመቅረቡ የገቢውን ሂሳብ ትክክለኛነት ማረጋገጥ ያልተቻለባቸው

የማሻሻያ ሀሳብ

የገቢ ሂሳቡ በሂሳብ እንቅስቃሴ መዝገብ ላይ ያልተመዘገበበትን እና ሪፖርት ያልቀረበበትን በማጣራት መ/ቤቶቹ ለወደፊቱ የገቢ ሂሳብን ምዝገባ በማከናወን በሚያቀርበው የገቢ ሂሳብ ሪፖርት እንዲካተት አሳስበናል፡፡

3.4 የገቢን ሂሳብ ያልመዘገቡና በገቢ ሂሳብ ሪፖርት ያላካተቱ መ/ቤቶች (አባሪ 4/13-ሀ)

- ትራንስፖርትና ሎጀስቲክስ ሚኒስቴር 146,160.00
- የኢትዮጵያ ፖሊስ ዩኒቨርሲቲ 86,734,879.48

በድምሩ ብር 86,881,039.48 በገቢን ሂሳብ ያልመዘገቡና በገቢ ሂሳብ ሪፖርት ያላካተቱ መሆኑ በአዲት ተረጋግጧል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

ያልተመዘገበውን ገቢ በመመዝገብ ወይም ማስተካከያ በመስራት ትክክለኛ ሪፖርት ሊቀርብ እንደሚገባ አሳስበናል፡፡

3.5 በእለቱ ተሰብስበው ወደ ባንክ ያልገባ የገቢ ሂሳብ (አባሪ 4/15)

የትራንስፖርትና ሎጀስቲክስ ሚኒስቴር ብር 5,472,233.10 በእለቱ ተሰብስበው ወደ ባንክ ያልገባ የገቢ ሂሳብ መሆኑ በአዲት ታውቋል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

መ/ቤቱ የሚሰበሰበው ገቢ በየዕለቱ ወደ ባንክ ገቢ የማይደረግ ከሆነ ብልሹ አሰራር ሊያስከትል ስለሚችልና መንግስት በወቅቱ ከተሰበሰበው ገንዘብ ሊያገኝ የሚገባውን ጥቅም ሊያሳጣው ስለሚችል፤ በእለቱ የተሰበሰበው ገቢ በእለቱ ወደ ባንክ መግባቱን በበላይ ሃላፊዎች ተገቢው ክትትልና ቁጥጥር ሊደረግ እንደሚገባ አሳስበናል፡፡

3.6 በመንግስት የጸደቀ የማስከፊያ የዋጋ ተመን /ታሪፍ ሳይኖር የተሰበሰበ ገቢ (አባሪ-4/16)

- የኢትዮጵያ ዜና አገልግሎት 28,028,835.85
- የቤተ-መንግስት አስተዳደር 25,314,641.24

- የአፍሪካ አመራር ልህቀት አካዳሚ 60,680,275.70

በድምሩ ብር 114,023,752.79 በመንግስት የጸደቀ የማስከፊያ የዋጋ ተመን /ታሪፍ ሳይኖር ገቢ የሚሰበስቡ ሆኖ ተገኝቷል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

በመመሪያው መሰረት በሚኒስትሮች ምክር ቤት ባልጸደቀ መመሪያ መሰብሰብ ስለማይቻል አዲስ የቀረበው ረቂቅ የአገልግሎት ክፍያ ተመን አፀድቆ ስራ ላይ እንዲያውል በ2011 ጀምሮ የአዲት ሪፖርት የአስተያየት የተሰጠ ቢሆንም በ2015 በጀት ዓመትም ባልጸደቀ መመሪያ ገቢ እየሰበሰበ በመሆኑ በአስቸኳይ ማስተካከል ያለበት ሲሆን በተሰጠው አስተያየት መሰረት የማስተካከያ እርምጃ ባልወሰዱ አካላት ላይ የእርምት እርምጃ በመውሰድ ሪፖርት ማቅረብ እንዳለብት አሳስበናል፡፡

3.7 የገቢ ዕቅድ በዝርዝር ያልተዘጋጀ (አባሪ 4/20- ሠ)

- የጠቅላይ ሚኒስቴር ጽ/ቤት እና በቤተመንግሥት አስተዳደር የወንዶች ገንት ሪዞርት ሆቴል በመመሪያው መሠረት የገቢ እቅድ በዝርዝር በየሂሳብ መደቡ የማያዘጋጅና ያልፀደቀ መሆኑን በአዲት ተረጋግጧል፡፡

የማሻሻያ ሃሳብ፤

ከላይ በተገለፀው መሰረት አስተዳደሩ የተከታዩን በጀት ዓመት በተላለፈው የፌዴራል መንግስት የበጀት አስተዳደር መመሪያ ቁጥር 2/2003 መሠረት ለገቢው እቅድ ማዘጋጀት እንዳለበት አሳስበናል፡፡

3.9 በገቢ መታየት የነበረበት በተከፋይ ሂሳብ የያዘ መ/ቤት (አባሪ New Finding- ሀ)

- በኢንፎርሜሽን መረብ ደህንነት አስተዳደር በድምሩ ብር 457,643,809.64 ከመደበኛው ሂሳብ ጋር ፕሮጀክት ሂሳብ በተከፋይ 5054 በመደበኛ የተመዘገበ የፕሮጀክት ሂሳብ ተገኝቷል፡፡

የማሻሻያ ሃሳብ፤

አስተዳደሩ አዋጁን ለማስፈጸም በወጣው ደንብ በተፈቀደለት መሰረት ለፕሮጀክቱ ራሱን የቻለ የሂሳብ አወቃቀር በማዘጋጀት ወይም ከመደበኛው ሂሳብ ጋር በትክክለኛ የሂሳብ ምዝገባ ስርዓት መመዝገብ ይኖርበታል፡፡ ለወደፊቱም የዚህ አይነት አሰራር ተግባራዊ እንዳይደረግ ጥብቅ ቁጥጥር በማድረግ ለቋሚ ሂሳቦች የሂሳብ ምዝገባ ማስተካከያ ሊደረግ እንደሚገባ አሳስበናል፡፡

3.10 ቦሎ እና ቀረጥ ሳይከፈል ባልተሟላ ማስረጃ የተፈጸመ የተሸከርካሪ ሽያጭ ገቢ፤

አባሪ New finding ቸ

በመንግስት ግዥ አገልግሎት በድምር ብር 14,487,711.44 የቦሎ ግብር እና ቀረጥ የተከፈለበት የተሟላ ማስረጃ ሳይቀርብ ጨረታ ወጥቶ የተሸከርካሪ ሽያጭ በመፈጸም ገቢ የተሰበሰበ መሆኑ በአዲት ታውቋል፡፡

የማሻሻያ ሃሳብ፤

አገልግሎቱ ከየመስሪያ ቤቱ የተሰብሰቡ ተሸከርካሪዎችን ሽያጭ ለመፈጸም ጨረታ ከማውጣቱ በፊት በመመሪያው መሰረት የቦሎ እዳቸውንም ሆነ ከቀረጥ እዳ ነጻ መሆናቸው አረጋግጦ መሸጥ ይኖርበታል፡፡ ይህን በደረጉ አካላት ላይ የእርምት እርምጃ በመውድ ሪፖርት ማቅረብ ይኖርበታል፡፡ ለወደፊቱም እንዲህ አይነቱ ስህተት እንዳይደገም ተገቢውን ጥንቃቄና ትኩረት ሊደረግለት እንደሚገባ አሳስበናል፡፡

4 የወጪ ሂሳብ (አባሪ 5)

በወጪ የተመዘገቡት ሂሳቦች ለታቀደላቸው ዓላማ መዋላቸውን፤ የዕቃና አገልግሎት ግዥ በመንግስት የግዥ መመሪያ መሠረት መፈጸሙንና የተገዙት ዕቃዎች ገቢ መደረጋቸውን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ ቀጥሎ የተመለከቱት ሁኔታዎች ተገኝተዋል፡፡

4.1 የተሟላ የወጪ ማስረጃ ሳይቀርብ በወጪ የተመዘገበ ሂሳብ የተገኘባቸው (አባሪ-5/ ሀ)

የፌዴራል መንግስት ገንዘብ ክፍያ መመሪያ ቁጥር 4/2003 ክፍል 2 የመደበኛና የካፒታል ሥራ ማስኬጃ ቁጥር 4 ክፍያ ለሚፈፀምባቸው ወጪዎች ተገቢው የሰነድ ማስረጃ መቅረቡን ሊረጋገጥ እንደሚገባ የተገለጸ ቢሆንም፡-

- በ10 መ/ቤቶች ብር 7,722,647.08 የተሟላ ደጋፊ የክፍያ ሰነዶችና አግባብነያላቸው ማስረጃዎች ሳይቀርብ በወጪ ተመዝግቦ ተገኝቷል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

የተሟላ ማስረጃ ሳይኖር የተወራረደበትን ምክንያት በማጣራትና ይህን ባደረጉ አካላት ላይ የእርምት እርምጃ በመውሰድ ለአዲት ያልቀረበው ማስረጃ ለአዲት በማቅረብ ለወደፊቱም የተሟላ ማስረጃ መቅረቡ ሳይረጋገጥ ወጪዎች እንዳይመዘገቡ አሳስበናል፡፡

4.2 ማስረጃ ሳይኖር በወጪ የተመዘገበና ትክክለኛነቱን ለማረጋገጥ ያልተቻለ ወጪ ሂሳብ የተገኘባቸው መ/ቤቶች (አባሪ-5/1 ሀ2)

ማንኛውም ሂሳብ በወጪ ከመመዝገቡ በፊት የተሟላ ደጋፊ ሰነዶች መቅረብ እንዳለባቸው የተደነገገ ቢሆንም፡-

- በ2 መ/ቤቶች በድምር ብር 17,544,125.03 የተሟላ ደጋፊ ሰነዶች ሳይቀርቡ በወጪ የተመዘገቡ ተገኝተዋል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

ማስረጃ ሳይኖር በወጪ የተወራረደበትን ምክንያት በማጣራትና ይህን ባደረጉ አካላት ላይ የእርምት እርምጃ በመውሰድ ለአዲት ያልቀረበው ማስረጃ ለአዲት ማቅረብ ለወደፊቱም የወጪ ማስረጃ መቅረቡ ሳይረጋገጥ በወጪ እንዳይመዘገብ አሳስበናል፡፡

4.3 ደንብና መመሪያ ሳይከተሉ ያለ አግባብ የተፈፀሙ ክፍያዎች (አባሪ-5/1ሀ)

በወጪ የተመዘገቡት ሂሳቦች በመንግስት ታምኖባቸው በወጡ አዋጆች ደንቦችና መመሪያዎች መሰረት የተፈፀሙ መሆናቸውን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡-

- በ5 መ/ቤቶች በድምር ብር 3,852,206.43 ደንብና መመሪያን ያልተከተለ ክፍያ የተፈፀመ መሆኑ ታውቋል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

ማንኛውም ወጪ የመንግስት መመሪያዎችን ተከትሎ መፈጸም እንዳለበትና ከደንብና መመሪያ ውጪ እንዲከፈል በፈቀዱና በፈጸሙት አካላት ላይ የእርምት እርምጃ በመውሰድ ደንብና መመሪያሪያን ሳይከተል አለአግባብ የተፈፀሙ ክፍያዎች ተመላሽ በማድረግ ለወደፊቱ ተመሳሳይ ሁኔታዎች እንዳይፈጠር ጥንቃቄ ሊደረግ እንደሚገባ አሳስበናል፡፡

4.4 በመስሪያ ቤቱ ለሌሉና ከስራ ለተሰናበቱ ሰራተኞች የተከፈለ ደመወዝ (አባሪ 5/1 ሀ)

- የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ 3,790.24
- የመንግስት ግዥ አገልግሎት 1,161.92
- የፕላን እና ልማት ሚኒስቴር 24,439.69

በድምሩ ብር 29,391.85 በስራ ገበታቸው ለሌሉ ሰራተኞች ክፍያ ተፈጽ ተገኝተዋል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

ከመመሪያ ውጪ አላግባብ የተከፈለው ደመወዝ እንዲመለስ አሳስበናል፡፡

4.5 በመንግስት የተፈቀደ የክፍያ መመሪያና የክፍያ ተመን ሳይኖር የተፈጸሙ ክፍያ (አባሪ -5/1 ሀ)

የኢትዮጵያ ፖሊስ ዩኒቨርሲቲ በድምር 39,531,164.69 በመንግስትም ይሁን በሚመለከተው አካል የተፈቀደ የክፍያ ተመን ሳይኖር ለምርጫ ተሳታፊዎች የተከፈለ አበል ክፍያ ተፈጽሞ ተገኝቷል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

ለወደፊቱ ማንኛውም ክፍያ በመንግስት የተፈቀደ የክፍያ መመሪያና የክፍያ ተመን መሰረት እንዲፈጸም አሳስበናል፡፡

4.6 በወቅቱ ክፍያ ባለመፈጸሙ አላግባብ የተከፈለ ቅጣት፤ (አባሪ-5/1)

- የፋይናንስ ደህንነት አገልግሎት 5,960.40
- የኢትዮጵያ ኢንቨስትመንት ኮሚሽን 6,812.34

በድምር ብር 12,772.74 አላግባብ ተከፍሎ ተገኝቷል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

መ/ቤቶች በመመሪያው መሰረት ክፍያዎችን በወቅቱ በመክፈል መንግስትን ለተጨማሪ ወጪ እንዲዳረግ ባደረጉት አካላት ላይ እንዲጠየቁ በማድረግ ለወደፊቱ ተመሳሳይ ሁኔታዎች እንዳይፈጠሩ ክትትል እንዲደረግ አሳስበናል፡፡

4.7 በሂሳብ እንቅስቃሴ መዝገብ (TR) ላይ ሁለት ጊዜ የተመዘገበ ወጪ፤ (አባሪ-5/1)

የመንግስት የልማት ድርጅቶች አስተዳደር ብር 734,284.94 በሂሳብ እንቅስቃሴ መዝገብ (TR) ላይ ሁለት ጊዜ የተመዘገበ ሪፖርት የተደረገ ወጪ መሆኑ ታውቋል፤

የማሻሻያ ሀሳብ

በሂሳብ እንቅስቃሴ መዝገብ (Transaction Register) ላይ በድጋሚ ተመዝግቦ ሪፖርት ለተደረገው ሂሳብ ተገቢው ማስተካከያ በመስራት የተስተካከለ የሂሳብ ሪፖርት ሊቀርብ ይገባል፡፡ ለወደፊቱም በሂሳብ አመዘጋገብ ላይ ተገቢው ጥንቃቄ መደረግ እንዳለበት አሳስበናል፡፡

4.8 ለአዲት ያልቀረቡ በመሆኑ የወጪውን ትክክለኛነት ማረጋገጥ ያልተቻለ (አባሪ 5/1)

- በ5 መ/ቤቶች በድምር ብር 1,965,391,650.20 ለአዲት ከተመረጡት ሰነዶች ውስጥ ለአዲት ያልቀረቡ በመሆኑ የወጪውን ትክክለኛነት ማረጋገጥ ያልተቻለ መሆኑ ታውቋል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

ለአዲት የሚፈለጉት ሰነዶች አለመቅረባቸው የፌዴራል ዋና ኦዲተር መ/ቤት በአዋጅ የተሰጠውን ስልጣን የሚጥስና ተጠያቂነትን የሚያስከትል ስለሆነ በበጀት ዓመቱ ሂሳብ ሪፖርት መሰረት የመ/ቤቱ የወጪ ሂሳብ ሰነዶች በሙሉ ለአዲት ሊቀርብ እንደሚገባ አሳስበናል፡፡

4.9 ደንብና መመሪያን ያልተከተለ ምደባ የፈጸሙ መ/ቤቶች አባሪ 5/1

- የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ 55 ሰራተኞችን ወደ ቋሚ የስራ መደብ ከተዛወሩት ደንብና መመሪያን ያልተከተለ ምደባ ተፈጽሞ ተገኝቷል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

ቦርዱ ማንኛውም የመንግስት ሰራተኛ ሲቀጠር የፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ሕጎችን መሠረታዊ መርሆዎች ተከትሎ መፈፀም ይኖርበታል፡፡ እንዲሁም በፋይል ውስጥ ሊገኙ በሚገባቸዉ መረጃዎች ላይ የታየው ክፍተት እንዲስተካከል መደረግ ይኖርበታል፡፡ለወደፊቱም በአሰራሩ ላይ ተገቢውን ጥንቃቄ እንዲደረግ አሳስበናል፡፡

4.10 ከሚያዝያ በኋላ በቀሩት ሁለት ወራት ውስጥ ግዥ መፈጸም የማይቻል ስለመሆኑ (አባሪ 5-1)

- የኢትዮጵያ ግብርና ምርምር ኢንስቲትዩት 17,961,185.75
- የፌዴራል ሥነምግባርና ፀረ ሙስና ኮሚሽን 1,687,237.43
- የኢትዮጵያ ሕዝብ ዕንባ ጠባቂ ተቋም 743,700.05
- የመንግስት ግዥ አገልግሎት 914,126.33

በድምሩ ብር 21,306,249.56 ከሚያዝያ በኋላ በቀሩት ሁለት ወራት ውስጥ ግዥ መፈጸም መሆኑ በአዲት ታውቋል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

የሚፈጽማቸው ግዥዎች በዕቅዱ መሰረት ወቅቱን ጠብቆ እንዲፈጸሙ ተገቢው ክትትልና ቁጥጥር ማድረግ እንዳለበትና ከመመሪያ ውጭ የተፈፀሙ ግዥዎች ለምን እንደተከናወነ በማጣራት እርምጃ ሊወሰድ ይገባል፡፡ ለወደፊቱ በመንግስት ታምኖባቸው የሚወጡ መመሪያው ተግባራዊ ሊያደርግ እንደሚገባ አሳስበናል፡፡

4.11 በብልጫ የተከፈሉ የተለያዩ ወጪዎች (አባሪ 5/17)

- በ4 መ/ቤቶች ብር 129,180.42 በብልጫ የተከፈለ መሆኑ ተረጋግጧል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

በብልጫ የተከፈለው ገንዘብ ተመላሽ እንዲደረግ ለወደፊቱ ተመሳሳይ ሁኔታ እንዳይፈጠር አሳስበናል፡፡

4.12 ከሥራ ተቋራጮች የሚፈለግ ያልተወራረደ ቅድሚያ ክፍያ/ውሳኔው ከተቋረጠ የሥራ ተቋራጮች የሚፈለግ ያልተወራረደ ቅድሚያ ክፍያ (አባሪ 5/18)

የቤተ-መንግስት አስተዳደር

- የቅድሚያ ክፍያ የገንዘቡ ልክ / ያልተመለሰ የቅድሚያ ክፍያ ብር 28,852,886.80 እና
- ውል ካቋረጠ ያልተመለሰ የውል ማስከበሪያ ብር 15,411,224.99 ያልተሰበሰበ መሆኑ፤

የማሻሻያ ሀሳብ

ያልተመለሰው ቅድሚያ ክፍያ እና ያልተወረሰው የውል ማስከበሪያ ተመላሽ እንዲሆን አሳስበናል፡፡

4.13 የግዥ አዋጅ፤ ደንብና መመሪያ ሳይከተሉ የተፈፀሙ ግዥዎች (አባሪ 5/3-25)

የዕቃና አገልግሎት ግዥ በመንግስት በወጣው የግዥ አዋጅና መመሪያ መሰረት መፈጸም እንዳለበት የተደነገገ ቢሆንም፡-

- በ11 መ/ቤቶች ያለጨረታ በቀጥታ የተገዛ በድምር በብር 188,488,167.44 የእቃና አገልግሎት ግዥ የፈጸሙ መሆኑ፤
- በ16 መ/ቤቶች ግልፅ ጨረታ ሳይወጣ በዋጋ ማወዳደሪያ የተፈጸመ ግዥ በማከናወን በድምር ብር 32,263,378.55 የሚያወጡ የእቃና አገልግሎት ግዥ የፈጸሙ መሆኑ፤

- በ1 መ/ቤት በድምር ብር 8,175,411.53 የዋጋ ማወዳደሪያ ሳይሰበሰብ የተፈጸመ ግዥ
- በ13 መ/ቤቶች የግዥ ስርዓትን ሳይከተሉ በድምር ብር 91,519,724.28 ግዥ የፈጸሙ መሆኑ፤

በጠቅላላ ድምር ብር 320,446,681.80 መመሪያን ያልተከተለ ግዥ ተፈጽሞ ተግኝቷል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

የመንግስትን ገንዘብ አለአግባብ ወጪ እንዲሆን ለመከላከል እና ገንዘብ ሊያስገኝ የሚችለውን ቁጠባ፣ የአፈፃፀም ብቃት እና ውጤታማነት ለማረጋገጥ ይቻል ዘንድ ግዥዎች በአዋጅ፣ ደንብና መመሪያው መሠረት በመፈጸም ለወደፊቱም ተመሳሳይ ሁኔታ እንዳይከሰት ክትትልና እንዲደረግ አሳስበናል፡፡

4.14 በናሙናው መሠረት ገቢ ለመሆኑና አገልግሎት ለመሰጠቱ በቴክኒክ ኮሚቴ ሳይረጋገጥ የተፈፀመ የግዥ ክፍያዎች (አባሪ- 5/27)

- የጠቅላይ ሚኒስቴር ጽ/ቤት 4,128,039.56
- የፌዴራል ፖሊስ ኮምሽን 10,597,804.73

በድምር 14,725,844.29 ንብረቱ ገቢ ለመሆኑና አገልግሎት ለመሰጠቱ በቴክኒክ ኮሚቴ ሳይረጋገጥ ክፍያ ተፈጽሞ ተገኝቷል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

ማንኛውም የቴክኒክ ፍተሻ የሚያስፈልጋቸው ዕቃ በጥራት አረጋጋጭ ኮሚቴ ተፈትሸው ጥራታቸው ተረጋግጦ ማስረጃ ሲቀርብ ክፍያውን መፈጸም ይገባል፡፡ በመሆኑም የገባው እቃ ለምን በወቅቱ እንዳልተፈተሸ ተጣርቶ እና ተፈትሾ ማስረጃ ሊቀርብ እንደሚገባና ለወደፊቱም እንዲህ አይነት አሰራር እንዳይፈጸም ተገቢውን ቁጥጥርና ክትትል እንዲደረግ አሳስበናል፡፡

4.15 ንብረቱ ገቢ ለመደረጉ ማስረጃ ሳይቀርብ ሂሳቡን በወጪ የመዘገቡ መ/ቤቶች (አባሪ-5/27 ሀ)

የፌዴራል መንግስት ገንዘብ ክፍያ መመሪያ ቁጥር 4/2003 ክፍያ ከመፈጸሙ በፊት ሊደረጉ ከሚገባቸው ጥንቃቄዎች ውስጥ አንዱ ዕቃው ወደ መስሪያ ቤቱ መጋዘን ለመግባቱ የዕቃ ገቢ ደረሰኝ መቅረቡን ማረጋገጥ መሆኑን ይገልጻል፡፡ መ/ቤቱ

በመመሪያው መሰረት መፈጸሙን ለማረጋገጥ የግዥ ወጪዎች ናሙና ተወስዶ ኦዲት ሲደረግ፡-

- የኢትዮጵያ ዜና አገልግሎት 140,875.00
- የቤተ-መንግስት አስተዳደር 208,688.00
- የመንግስት ኮምፕዩተር አገልግሎት 394,350.00

በ3 መ/ቤቶች በድምር ብር 743,913.00 ንብረቱ ገቢ ለመደረጉ ማስረጃ ሳይቀርብ ሂሳቡን በወጪ ተመዝግቦ ተገኝቷል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

መ/ቤቶቹ ለመድረሱና ጥቅም ላይ ለመዋሉ ተረጋግጦ ንብረቱ ገቢ ለመደረጉ የንብረት ደረሰኝ እንዲቀርብ አሳስበናል፡፡

4.16 ከበጀት ዓመቱ ውጭ የተመዘገበ ወጪ የተገኘባቸው አባሪ-5/3-29)

የፌዴራል መንግሥት ገንዘብ ክፍያ ቁጥር 4 /2003 አንቀፅ 14 ንዑስ አንቀፅ 1 እና 2 የመደበኛና የካፒታል የሥራ ማስኬጃ ወጪዎች፤ ወጪ ለሚደረግበት ተግባር በበጀት ዓመቱ የተያዘ ወይም ወጪውን ለመሸፈን ቀሪ በጀት መኖሩንና ወጪው በመሥሪያ ቤቱ ዕቅድ ውስጥ የተያዘና በጥሬ ገንዘብ ፍላጎት ዕቅድ ላይ የተካተተ መሆኑ ሳይረጋገጥ ክፍያ መፈጸም እንደማይገባ ያዝዛል፡፡ በመመሪያው መሰረት ክፍያዎች በተያዘለት በጀት ዓመት እየተከናወኑ መሆኑን ለማረጋገጥ የአገልግሎት ወጪዎች ናሙና ተወስዶ ኦዲት ሲደረግ፡-

- በ6 መ/ቤቶች ብር 8,445,860.71 ከበጀት ዓመቱ ውጭ ክፍያ በመፈጸም ተመዝግቦ ተገኝቷል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

መ/ቤቶች የሚመደብላቸውን በጀት በበጀት ዓመቱ ለሚያከናውኗቸው ተግባራት ብቻ ማዋል እንደለበትና ለወደፊቱ ጥንቃቄ እንዲደረግ አሳስበናል፡፡

4.15 የሂሳብ መደቡን ሳይጠብቅ በወጪ ተመዝግቦ የተገኘ ሂሳብ አባሪ-5/30

የፌዴራል መንግሥት መስሪያ ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 ዓ.ም በክፍል ሁለት አንቀፅ 6 ተራ ቁጥር 4 ላይ የመንግስት መስሪያ ቤቶች በበጀት አደረጃጀት ሥርዓት መሠረት የተፈቀደላቸው በጀትና የወጣውን ወጪ በሚያሳይ መልኩ ተለይቶ በተሰጠ የበጀት መለያ መደብ ተጠቅመው የሂሳብ እንቅስቃሴያቸውን መመዝገብ እንዳለባቸው ይገልጻል፡፡ መ/ቤቶች በትክክለኛው የሂሳብ አርዕስት ጠቅሞ እየመዘገቡ መሆኑን ለማረጋገጥ ኦዲት ሲደረግ፡-

በ19 መ/ቤቶች ከተፈቀደው የሂሳብ አርዕስት ብር 47,185,246.29 ተመዝግቦ ተገኝተዋል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

መ/ቤቶች ለወደፊቱ ተመሳሳይ የምዝገባ ክፍተት እንዳይፈጠር ጥንቃቄ እንዲደረግ አሳስበናል፡፡

4.17 በተሰብሳቢ ሂሳብ መመዝገብ ሲገባው በወጪ የተመዘገበ የቅድሚያ ክፍያ ሂሳብ

(አባሪ-5/-3/33)

- የፌዴራል ሪፐብሊካን ጥበቃ ኃይል 2,217,300.00
- የቤተ-መንግስት አስተዳደር 705,985.25

በድምር ብር 2,923,285.25 በወጪ መመዝገብ ሲገባው በተሰብሳቢ የተመዘገበ ተገኝቷል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

ለወደፊቱ ተመሳሳይ ስህተት እንዳይፈጠር አሳስበናል፡፡

4.18 ከውስጥ ገቢ መከፈል ሲገባው ከመደበኛ በጀት የተፈጸመ ክፍያ(አባሪ-5/3/34)

የኢትዮጵያ ፖሊስ ዩኒቨርሲቲ 563,999.00 ከውስጥ ገቢ መከፈል ሲገባው ከመደበኛ በጀት የተፈጸመ ክፍያ ተፍጽሞ ተገኝቷል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

መ/ቤቱ የሚፈጽማቸው የዱቤ ግዥዎች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ስርዓቱን ተከትሎ ምዝገባውን ማከናወን እንዳለበት አሳስበናል፡፡

4.19 ከፕሮጀክት ሂሳብ ከተመን በላይ የተከፈለ የውሎ አበል ክፍያ፤ (አባሪ New finding /መ)

- የመንግስት ግዢ ባለስልጣን 162,600.00 የፕሮጀክት ሂሳብ ከፕሮጀክት ሂሳብ ከተመን በላይ የተከፈለ የውሎ አበል ክፍያ፤

የማሻሻያ ሀሳብ

ከመመሪያ ውጭ ያለአግባብ ክፍያውን የፈቀዱና የፈጸሙትን አካል ተጠያቂ በማድረግ በብልጫ የተከፈለው የውሎ አበል ተመላሽ ተደርጎ ሪፖርት እንዲቀርብ አሳስበናል፡፡

4.20 ያለሽያጭ መመዝገቢያ መሳሪያ ደረሰኝ የተፈጸመ ክፍያ (አባሪ New finding ሠ)

- በ7 መ/ቤቶች በድምሩ ብር 26,831,851.34 ያለሽያጭ መመዝገቢያ መሳሪያ ደረሰኝ የተፈጸመ ክፍያ ተፈጽሞ ተገኝቷል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

ለተለያዩ ግዢዎች ለተፈጸሙ ክፍያዎች ህጋዊ የሆነ የገንዘብ መቀበያ ደረሰኝ /ካሽ ሪጅስተር ደረሰኝ ሊቀርብ ይገባል፡፡ የሽያጭ መመዝገቢያ መሳሪያው በጥገና ወይም በሌላ ምክንያት መስራት አለመስራቱን ከሚመለከተው አካል ማረጋገጫ ሳይቀርብ በሌላ በማንኛውም ደረሰኝ ለድርጅቱ ክፍያ የተፈፀመበት ምክንያት ተጣርቶ በሚመለከተው የስራ ክፍል ላይ ተገቢው እርምጃ እንዲወሰድና ለወደፊቱም ማንኛውም በሽያጭ መመዝገቢያ መሳሪያ የመጠቀም ግዴታ ላለበት ድርጅት ክፍያ በሚፈፀምበት ወቅት ተገቢው ጥንቃቄ እንዲደረግ ለሚመለከተው የስራ ክፍል በጥብቅ ማስገንዘብ እንደሚገባ አሳስበናል፡፡

4.21 ከመመሪያው በላይ ለስራ ተቋራጭ የተሰጠ የስራ ለውጥ ትዕዛዝ (አባሪ New finding ረ)

- የፌዴራል ፖሊስ ኮምሽን 16,618,007.30 ከመመሪያው በላይ ለስራ ተቋራጭ የተሰጠ የስራ ለውጥ ትዕዛዝ መኖሩ በአዲት ተረጋግጧል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

በመመሪያው ከተቀመጠው በላይ የስራ ውል መስጠት ተገቢነት የሌለው አሰራር በመሆኑ መምሪያው ጉዳዩን አጣርቶ ከመመሪያ ውጪ የለውጥ ትዕዛዝ ስራ በፈቀዱና በፈጸሙ አካላት ላይ የእርምጃ እርምጃ በመውሰድ ሪፖርት ማቅረብ ይኖርበታል፡፡ ለወደፊቱም ተመሳሳይ ችግር እንዳይፈጠር በመመሪያው መሰረት ተግባራዊ እንዲደረግ ጥብቅ ቁጥጥርና ክትትል ሊደረግ እንደሚገባ አሳስበናል፡፡

4.21 የቀን ሰራኞች እንደ ኮንትራት ሰራኛ በመቅጠርና በማሰራት የተፈጸመ ክፍያ

(አባሪ New finding ሸ)

የቤተ-መንግስት አስተዳደር በድምሩ ብር 13,520,250.17 የቀን ሰራኞች እንደ ኮንትራት ሰራኛ በመቅጠርና በማሰራት የተፈጸመ ክፍያ ተፈጽሞ ተገኝቷል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

አስተዳደሩ በአዋጁ መሰረት ክፍት የስራ መደቦችን በቋሚ ቅጥር ወይም የማይቻል ከሆነ የሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን ጠይቆ በማሰፈቀድ የኮንትራት ቅጥር መፈጸም ሲገባው የቀን

ሰራተኞች በሚል እንደ ኮንትራት ወሩን ወይም ዓመቱን ሙሉ ማሰራት ከመመሪያ ውጪ ከመሆኑ በተጨማሪ ባለፉት ዓመታት ተመሳሳይ ግንት ተገኝቶ እንዲስተካከል አስተያየት ቢሰጥም ያልተስተካከለ በመሆኑ ይህን በፈቀዱና በፈጸሙ አካላት ላይ የእርምት ተወስዶ ሪፖርት መቀረብ ይኖርበታል፡፡

5. የተከፋይ ሂሳብ

አባሪ 6/1

5.1 ያልተከፈለ ውዝፍ ተከፋይ ሂሳብ

በፌዴራል መንግስት የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 648/2001 ፣ በፌዴራል መንግስት ሚ/ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 የተከፋይ ሂሳብ በአንቀጽ 8 ቁጥር 5 ከፊደል ሀ-ሠ በዝርዝር በተቀመጠው መሰረት ተከፋይ ሂሳቦች በወቅቱ እየተከፈሉና እየተመዘገቡ መሆኑን ለማረጋገጥ ኦዲት ሲደረግ፡-

በ17 መ/ቤቶች፡-

- በ12 መ/ቤቶች ከአንድ ወር እስከ አንድ ዓመት የቆየ ብር 27,668,994.42
- በ11 መ/ቤቶች ከ1 ዓመት እስከ 5 ዓመት የቆየ ብር 247,089,405.67
- በ4 መ/ቤቶች ከ 5 ዓመት በላይ እስከ 10 ዓመት ብር 16,281,372.64
- በ2 መ/ቤት ከ10 ዓመት በላይ የቆየ ብር 268,088,707.17

በአጠቃላይ በድምሩ ብር 559,128,479.90 በወቅቱ ያልተከፈለ ውዝፍ የተከፋይ ሂሳብ የሚገኝ መሆኑን በኦዲት ታውቋል፡፡

5.1.2 ያልተከፈለ ውዝፍ የፕሮጀክት ተከፋይ ሂሳብ አባሪ 6/1

- በ2 መ/ቤቶች ከ1 ወር እስከ 1 ዓመት በድምሩ ብር 12,443,978.09
- በ3 መ/ቤቶች ከ1 ዓመት እስከ 5 ዓመት ብር 10,460,115.82
- በ1 መ/ቤት ከ 5 ዓመት እስከ 10 ዓመት ብር 1,090,309.21

በድምሩ 23,994,403.12 በወቅቱ ያልተከፈለ የፕሮጀክት የተከፋይ ሂሳብ የሚገኝ መሆኑን ታውቋል፡፡

የማሻሻያ ሂሳብ

የዕዳ ክምችት እንዳይኖር ተከፋይ ሂሳቦች ለተቋሙ ጥቅም የዋሉ ትክክለኛ ዕዳዎች መሆናቸውን በማረጋገጥ በወቅቱ ለሚከፈለው አካል

እንዲከፈል፤ መከፈል የማይቻለው በማጣራት ከእዳ መሰረዝ እንደሚኖርበት አሳስበናል ፡፡

5.2 በተከፋይ ሂሳብ ዙሪያ የታዩ ዋና ዋና የአሠራር ድክመቶች

5.2.1 በተከፋይ ሂሳብ የተመዘገበና ዝርዝር ማስረጃ ባለመቅረቡ የሂሳቡን ትክክለኛነት

ማረጋገጥ ያልተቻለ

አባሪ 6/2 ሰ

- በ7 መ/ቤቶች በድምሩ ብር 37,365,726.19 የተመዘገበና ዝርዝር ማስረጃ ባለመቅረቡ የሂሳቡን ትክክለኛነት ማረጋገጥ ያልተቻለ መሆኑ በአዲት ታውቋል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

መ/ቤቶች በተከፋይ ሂሳብ የተመዘገበና ዝርዝር ማስረጃ ላልቀረበለት ማቅረብ እንዳለባቸው አሳስበናል፡፡

5.3 ከተከፋይ ሂሳብ ተቀናሽ ያልተደረገ ሂሳብ /አባሪ ቸ

5.3.1 ያልተቀነሰ የመያዣ

- በ3 መ/ቤቶች ያልተቀነሰ የመያዣ ሂሳብ ብር 408,087.04

5.3.4 ያለአግባብ የተመዘገበ ተከፋይ ሂሳብ (አባሪ 6/ ቸ)

- በ2 መ/ቤቶች በድምር ብር 23,027,175.36 መሆኑ በአዲት ተረጋግጧል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

ለታዩት የአሰራር ክፍተቶች ተገቢው ማስተካከያ በመስራት የተስተካከለ ሂሳብ ሪፖርት ሊቀርብ ይገባል፡፡ ለወደፊቱም በሂሳብ አሰራሩ ላይ ተገቢው ጥንቃቄ መደረግ ይኖረበታል፡፡

5.2 በውጪ መታት የነበረበት በተከፋይ ሂሳብ የሚታ ፕሮጀክት ሂሳብ/መ/ቤቶች

(አባሪ New finding ለ)

በኢንፎርሜሽን መረብ ደህንነት አስተዳደር 64,846,538.71 በውጪ መታየት ሲገባው ከመደበኛው ሂሳብ ጋር 5054 በዴቢት ተመዝግቦ ሪፖርት የተደረገ መሆኑ በአዲት ታውቋል፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

አስተዳደሩ አዋጁን ለማስፈጸም በወጣው ደንብ በተፈቀደለት መሰረት ለፕሮጀክቱ ራሱን የቻለ የሂሳብ አወቃቀር በማዘጋጀት ወይም ከመደበኛው ሂሳብ ጋር በትክክለኛ የሂሳብ

ምዝገባ ስርዓት መመዝገብ ይኖርበታል። ለወደፊቱም የዚህ አይነት አሰራር ተግባራዊ እንዳይደረግ ጥብቅ ቁጥጥር በማድረግ ለቋሚ ሂሳቦች የሂሳብ ምዝገባ ማስተካከያ ሊደረግ ይገባል።

5.3 የፕሮጀክት ወጪን ከመደበኛ ሂሳብ ጋር 5054 በተከፋይ ሂሳብ የያዘ መ/ቤት

(አባሪ New finding ለ)

- አንፎርሜሽን መረብ ደህንነት አስተዳደር 144,455,549.86 የፕሮጀክት ወጪን ከመደበኛ ሂሳብ ጋር 5054 በተከፋይ ሂሳብ ተመዝግቦ ሪፖርት የተደረገ መሆኑ።
የመሻሻያ ሀሳብ

አስተዳደሩ አዋጁን ለማስፈጸም በወጣው ደንብ በተፈቀደለት መሰረት ለፕሮጀክቱ ራሱን የቻለ የሂሳብ አወቃቀር በማዘጋጀት ወይም ከመደበኛው ሂሳብ ጋር በትክክለኛ የሂሳብ ምዝገባ ስርዓት መመዝገብ ይኖርበታል። ለወደፊቱም የዚህ አይነት አሰራር ተግባራዊ እንዳይደረግ ጥብቅ ቁጥጥር በማድረግ ለቋሚ ሂሳቦች የሂሳብ ምዝገባ ማስተካከያ ሊደረግ እንደሚገባ አሳስበናል።

6. በጀት ሂሳብ

(አባሪ 7)

6.1 ሥራ ላይ ያልዋለ በጀት /ከ10% በላይ ልዩነት ያለው

(አባሪ 7/1)

- በ26 መ/ቤቶች ከመደበኛ በጀት በድምር ብር 2,427,257,911.25
- በ10 መ/ቤቶች ካፒታል በጀት በድምር ብር 7,842,381,149.22 በጠቅላላው በድምሩ ብር 10,276,505,456.04 ሥራ ላይ አለመዋሉ በጀት ተገኝቷል።

የማሻሻያ ሀሳብ

ለወደፊቱ በጥናትና በመረጃ የተደገፈ የበጀት ዕቅድ እንዲዘጋጅ ቢደረግ ተመሳሳይ ሁኔታ እንዳይከሰት ሊረዳ ይችላል። በተጨማሪም የተደለደለው በጀት በአግባቡ ስራ ላይ ለማዋል እንዲቻል በበጀት አጠቃቀምና አፈፃፀም ላይ ተገቢው ወቅታዊ ክትትልና ቁጥጥር ማድረግ እንዳለበት አሳስበናል።

6.2 ከተደለደለው በጀት በላይ የወጣ መ/ቤቶች ዝርዝር

(አባሪ 7/1)

- በ6 መ/ቤቶች ከመደበኛ በጀት ብር 99,100,460.57
- በ1 መ/ቤቶች ካፒታል በጀት ብር 13,646,398.70

በድምር ብር 112,746,859.27 በሚመለከተው አካል ሳይፈቀድ ከተመደበው በጀት በላይ ወጪ ተደርጎ ተገኝቷል።

የማሻሻያ ሀሳብ

በመ/ቤቶች ከጸደቀላቸው በጀት በላይ ወጪዎችን እንዳይፈጽሙ ከፍተኛ ቁጥጥርና ክትትል በማድረግ በመንግስት የፋይናንስና በጀት አዋጅ መሠረት መጠቀም ተግባራዊ ማድረግ እንዳለባቸው አሳስበናል፡፡

7. የዕቃና ንብረት አስተዳደር

(አባሪ 8/1)

የፌዴራል መንግስት ንብረት አስተዳደር መመሪያ ቁጥር 9/2003 አንቀጽ 5 የመመሪያው አላማ የመንግስት መስሪያ ቤቶች በእጃቸው ያለውን የመንግስት ንብረት በጥንቃቄ የመያዝ፣ የመጠቀም፣ የመቆጣጠር እና አገልገሎት ላይ በማይውልበት ጊዜ በወቅቱና በተገቢው መንገድ ማስወገድ እንዳለበት በታዘዘው መሠረት መፈፀሙን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፤

7.1.1 ለቋሚ ዕቃዎች የተሟላ መለያ ቁጥር ያልሰጡ

(አባሪ 8/1.ሀ)

- 4 መ/ቤቶች ለቋሚ ዕቃዎች የተሟላ መለያ ቁጥር ያልሰጡ መሆኑን

7.1.2 በየስራ ክፍሉ ለተሰጡ የቋሚ እቃዎች መቆጣጠሪያ ካርድ (በUser Card) ያላዘጋጁ መ/ቤቶች

አባሪ 8/1.ለ

- በ2 መ/ቤቶች የቋሚ እቃዎች መቆጣጠሪያ ካርድ (በUser Card) ያላዘጋጁ መሆኑን

7.1.3 ዓመታዊ የንብረት ቆጠራ ያደረጉ ቢሆንም ከመዝገብ ከወጪ ቀሪ ጋር ትክክለኛነቱን ያረጋግጡ መ/ቤቶች

(አባሪ 8/1.መ)

- በ1 መ/ቤቶች ዓመታዊ የንብረት ቆጠራ ያደረጉ ቢሆንም ከመዝገብ ከወጪ ቀሪ ጋር ትክክለኛነቱን ያረጋግጡ መሆኑን፤

7.1.4 የቋሚና አላቂ ዕቃዎች ዓመታዊ ቆጠራ ያላደረጉ መ/ቤቶች

(አባሪ 8/1.ሠ)

- በ3 መ/ቤቶች የቋሚና አላቂ ዕቃዎች ዓመታዊ ቆጠራ ያላደረጉ መሆኑን

7.1.5 የቋሚና አላቂ ዕቃዎች በአንድ ላይ መቀመጣቸው፤ /አባሪ 8/1 ዘ

- በ6 መ/ቤቶች የቋሚና አላቂ ዕቃዎች በአንድ ላይ መቀመጣቸው በአዲት ታውቋል፡፡

7.1.6 ቋሚና አላቂ ዕቃዎች መዝገብ /እስቶክ ካርድ/ ያላቋቋሙ ወይም የተሟላ ምዝገባ ያላከናወኑ /አባሪ 8/1 ረ

- በ4 መ/ቤቶች ቋሚና አላቂ ዕቃዎች መዝገብ /እስቶክ ካርድ/ ያላቋቋሙ ወይም የተሟላ ምዝገባ ያላከናወኑ

7.1.7 ያለአገልግሎት የተቀመጡ ንብረቶች የተገኙባቸው መ/ቤቶች (አባሪ 8/1.ሰ)

- በ7 መ/ቤቶች ያለአገልግሎት የተቀመጡ ንብረቶች መገኘታቸው፡፡

7.1.8 አገልግሎት መስጠት የማይችሉ የተለያዩ ንብረቶች በመመሪያው መሠረት ሳይወገዱ የተገኙባቸው (አባሪ 8/1.ሸ)

- በ21 መ/ቤቶች አገልግሎት መስጠት የማይችሉ የተለያዩ ንብረቶች በመመሪያው መሠረት ሳይወገዱ የተገኙ መሆኑ፤

7.1.9 ተያያዥነት ያላቸው የንብረት አስተዳደር ስራዎች በአንድ ሰው ተደርገው የሚከናወኑባቸው (አባሪ 8/1.ቀ)

- በ2 መ/ቤቶች ተያያዥነት ያላቸው የንብረት አስተዳደር ስራዎች በአንድ ሰው ተደርገው የሚከናወኑ መሆኑ፤

7.1.10 የለቀቁ ሰራተኞች(ኃላፊዎች) ሲጠቀሙበት የነበሩ ንብረቶች ወደ ግምጃ ቤት ተመላሽ አለማድረጋቸው (አባሪ 8.1.በ)

- በ5 መ/ቤቶች 48 የተለያዩ የቢሮ መገልገያ ዕቃዎችና ኮምፒውተሮች

7.1.11 ጊዜው ያለፈበት መድኃኒትና የተለያዩ ኬሚካሎችን በአግባቡ ያላስወገዱ መ/ቤቶች (አባሪ 8.1.ቸ)

- የፌዴራል ፖሊስ ኮሚሽን የተለያዩ በርካታ ጊዜው ያለፈበት መድኃኒትና በአግባቡ ያላስወገዱ ተገኝቷል፡፡

7.1.12 በጉድለት የተገኙ ንብረቶች (አባሪ 8.1.ኘ)

- በ2 መ/ቤቶች በ 7 የተለያዩ ኮምፒውተር እና እቃዎች በጉድለት የተገኙ መሆኑ

7.1.13 ተያዥ/ዋስትና ያላቀረቡ ሰራተኞች በተመለከተ

- በገንዘብ ሚኒስቴር 2 ሰራተኞች የተሟላ ዋስትና ያላቀረቡ መሆኑ፡፡

7.1.14 የንብረት ምዝገባ በኢፍሚስ ሲስተም እንዲመዘገብ ያላደረጉ መሥሪያ ቤቶች፤

- በ2 መ/ቤቶች የንብረት ምዝገባ በኢፍሚስ ሲስተም እንዲመዘገብ ያላደረጉ መሥሪያ ቤቶች፤

የማሻሻያ ሀሳብ፡

መ/ቤቱ መንግስት ያወጣውን የንብረት አያያዝ እና አጠቃቀም መመሪያ ተግባራዊ በማድረግ ከላይ ለተመለከቱት የአሰራር ግድፈቶች ተገቢ የሆነ የእርምጃ እርምጃ በመውሰድ ሊወገዱ የሚገባቸውን ንብረቶች በመለየት ከሚመለከተው አካል ጋር በመነጋገር እንዲወገዱ ማድረግ እንዳለበት አሳስበናል፡፡

7.2 የተሽከርካሪ አያያዝና አጠቃቀም

(አባሪ 8/2)

የንብረት አያያዝ አጠቃቀም እና አስተዳደር በፌዴራል መንግስት የግዥና ንብረት አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 649/2001 እንዲሁም በፌዴራል መንግስት ተሽከርካሪዎች ስምሪትና አጠቃቀም መመሪያ ቁጥር 32/2004 መሰረት መሆኑን የተሽከርካሪዎች የንብረት አያያዝና አጠቃቀም ለማረጋገጥ ኦዲት ሲደረግ ቀጥሎ የተመለከተው ተገኝቷል፡፡

7.2.1 ሊብሬ ያልቀረበላቸው

(አባሪ 8/2 ሀ)

- በ5 መ/ቤቶች በድምር 16 ተሽከርካሪዎች ሊብሬ የላቸው ሆኖ ተገኝቷል፡፡

7.2.2 በብልሽት ምክንያቶች የቆሙና በወቅቱ ያልተጠገኑ ተሽከርካሪዎች

(አባሪ 8/2 ለ)

- በ21 መ/ቤቶች 111 ተሽከርካሪዎችና እና 25 ሞተር ሳይክል በብልሽት ምክንያት ያለአገልግሎት የቆሙ መሆኑ፤

7.2.3 ሻንሲ ቁጥር የሌላቸው

(አባሪ 8/2.ሐ)

- የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ 1 ተሽከርካሪ ተገኝቷል፡፡

7.2.4 የሞተር ቁጥር የሌላቸው ተሽከርካሪዎች የተገኙበት መ/ቤት(አባሪ 35.መ

በ2 መ/ቤቶች ብዛት 2 ተሽከርካሪዎች ተገኝተዋል፡፡

7.2.5 የባለቤትነት መታወቂያ ደብተራቸው በሌሎች መሥሪያ ቤቶችና ድርጅቶች ሥም

የሆነ

(አባሪ 8/2.ሠ)

- በ7 መ/ቤቶች 190 ተሽከርካሪዎች ተገኝተዋል፡፡

7.2.6 የባለቤትነት መታወቂያ ደብተርና በተሽከርካሪዎች ላይ በተመለከተው ሞተር መካከል ልዩነት ያለ መሆኑ (አባሪ 8/2.ረ)

- የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት የባለቤትነት መታወቂያ ደብተርና በተሽከርካሪዎች ላይ በተመለከተው ሞተር መካከል ልዩነት ያለ መሆኑ።

7.2.7 የነዳጅ መቆጣጠሪያቸው የማይሰራ (አባሪ 8/2.ሸ)

- በ3/መ/ቤቶች ብዛት 8 የነዳጅ መቆጣጠሪያቸው የማይሰራ ሆኖ ተገኝቷል

7.2.8 አገልግሎት የማይሰጡ/መወገድ/ ያለባቸው ተሽከርካሪዎች (አባሪ 8/2.ተ)

- በ6 መ/ቤቶች 71 አገልግሎት የማይሰጡ/መወገድ/ ያለባቸው ተሽከርካሪዎች የተገኙ መሆኑ፤

7.2.9 የተሽከርካሪ ነዳጅ አጠቃቀም የተስተዋለ ችግሮች (አባሪ 8/2 ቸ)

- በ3 መ/ቤቶች የተሽከርካሪ ነዳጅ አጠቃቀም የተስተዋለ ችግሮች ተስተውለዋል።

7.2.10 የነዳጅ አጠቃቀም ሪፖርት ያልቀረበ በመሆኑ ምክንያት የነዳጅ ወጪ አጠቃቀም አግባብነት ማጣራት ያልተቻለ፤ (አባሪ 8/2 ዘ)

- በ 2 መ/ቤቶች የነዳጅ አጠቃቀም ሪፖርት ያልቀረበ በመሆኑ ምክንያት የነዳጅ ወጪ አጠቃቀም አግባብነት ማጣራት ያልተቻለ፤

7.2.13 በመድሃኒት ገቢ ደረሰኝ ገቢ መሆን ሲገባው በንብረት ገቢ ደረሰኝ (ሞዴል-19) ገቢ የተደረገ የመድኃኒት ግዥዎች (አባሪ New Finding ተ)

- በፌዴራል ፖሊስ ኮሚሽን ጤና ዋና መምሪያ ብር 34,221,907.38 በድምሩ ብር የሚወጣ መድሃኒት በመድሃኒት ገቢ ደረሰኝ ገቢ መሆን ሲገባው በንብረት ገቢ ደረሰኝ(ሞዴል-19) ገቢ ተደርጎ ተገኝቷል

የማሻሻያ ሀሳብ፤

በተጠቀሱት መ/ቤቶች የሚታዩ የተሽከርካሪ አያያዝ፣የመጽሃፍት አጠቃቀምና አያያዝ፣ አጠቃቀምና አስተዳደር ስርዓት እንዲያስተካክሉ እንዲሁም የመድሃኒት አያያዝና አጠቃቀም በዓለም ጤና ድርጅት ስርዓት መሰረት እንዲሆን አሳስበናል፡

8 ሌሎች ጉዳዮች (አባሪ 8.2 ልዩ)

8.1 የውስጥ ቁጥጥር ክፍተት የታየባቸው መ/ቤቶች

- የኢትዮጵያ መገናኛ ብዙሀን ባለስልጠን

- የኢትዮጵያ ስታስቲክስ አገልግሎት ጂማና ሚዛን ቅርንጫፍ የማሻሻያ ሀሳብ

የተስተዋለ የውስጥ ቁጥር ስርዓቶች እንዲስተካከሉ አሳስበናል፡፡

8.4 በህንጻ አስተዳደር፤ ርክክብና እድሳት ላይ የታዩ ችግሮች አባሪ 8.4

- የአፍሪካ አመራር ልዕቀት አካዳሚ

የማሻሻያ ሀሳብ

በህንጻ ምች አስተዳደር፤ ርክክብና እድሳት ላይ የሚታዩ ክፍተቶች በአስቸኳይ እንዲስተካከሉ አሳስበናል፡፡

8 ባለፉት ዓመታት ኦዲት ሪፖርት መሠረት እርምጃ ያልተወሰደ

በፌዴራል ዋናው ኦዲተር በተላኩ ሪፖርቶች በተገለፁ ግኝቶች፤ የማሻሻያ ሃሳቦችና አስተያየቶች መሠረት እርምጃ መወሰዱን ማጣራት ሲደረግ፡-

9.1 ከመመሪያ ውጪ ያለአግባብ ተከፍሎ ተመላሽ ያልተደረገባቸው ገንዘብ የተገኘባቸው መ/ቤቶች

- በ18 መ/ቤቶች ብር 36,156,668.33 ተመላሽ ያልተደረገ መሆኑ፡፡ እና በ2 መ/ቤት ዶላር \$175.43 ለተለያዩ የውጭ ሃገር ጉዞ ከወሰዱት ገንዘብ ላይ በብልጫ የተከፈለና ተመላሽ አለመደረጉ፡

9.2 የሰነድ ማስረጃ እንዲቀር አስተያየት ቢሰጥም ያላቀረቡ መ/ቤቶች

- በ3 መ/ቤቶች በድምር ብር 2,739,429.24 የሰነድ ማስረጃ እንዲቀርብ አስተያየት የተሰጠ ቢሆንም ሊቀርብ አልቻለም፡፡

የማሻሻያ ሀሳብ

በኦዲት ሪፖርት በሚሰጡት የማሻሻያ ሃሳቦች መሰረት በወቅቱ ተገቢ እርምጃ እንዲወሰድ በስራ አመራሩ ክትትልና ቁጥጥር መደረግ እንዳለበት በድጋሚ አሳስበናል፡፡